

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN VÝCHOVY A OSVĚTY (EVVO)

Škola v přírodě a školní jídelna Čestice

Zpracovala: Mgr. Kateřina Vršková, ředitelka školy

Program zpracován na období od 2018 do 2020

1. Škola v přírodě

1.1. Stručná charakteristika školy

2. Popis současného stavu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v naší škole

2.1. Škola a její vybavení

2.2. Organizace školy a turnusů

3. Rozbor školního vzdělávacího programu z pohledu EVVO

3.1. Analýza SWOT

4. Vize a cíle v EVVO

4.1. Vize školy pro oblast EVVO

4.2. Kompetence, vzdělávací cíle a výstupy, prostředky a hodnocení

4.3. Dílčí vzdělávací cíle a výstupy, prostředky a hodnocení

5. Organizační cíle, prostředky a hodnocení

6. Materiální a finanční zajištění programu EVVO

7. Spolupráce s veřejností

1. Škola v přírodě

1.1. Stručná charakteristika školy

Název školy: Škola v přírodě a školní jídelna Čestice, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Vršková

Pedagog. pracovníci: 5

Kapacita: 60 lůžek

Provozní doba: leden – červenec; září – listopad

Kontakt: 383 396 103, 721 308 245

Email: svp.cestice@seznam.cz

Webside: www.svp-cestice.cz

2. Popis současného stavu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v naší škole

2.1. Škola a její vybavení

- Zřizovatelem Školy v přírodě Čestice je Městská část Praha 1, Vodičkova 18. Škola je zřízena jako školské zařízení, jehož účelem je zmírňovat negativní účinky znečištěného životního prostředí na předškolní děti a mladší školní děti.
- Předmětem hlavní činnosti je celoroční zajišťování ozdravných a rekreačních pobytů dětí nacházejících se v obvodu působnosti MČ Praha 1. Činnost je vymezena zákonem 561/2004 o předškolním a základním vzdělávání a řídí se školským zákonem.
- Místa neobsazená školami Prahy 1 jsou nabízena ostatním školám, především pražským tak, aby byla využita kapacita zařízení.
- Budova školy v přírodě se nachází na okraji vesnice v jižních Čechách. Objekt, ve kterém škola sídlí, je bývalá škola, která po rekonstrukci v roce 1989 začala fungovat jako stálá škola v přírodě. Později byla přistavěna ještě další část, aby se navýšila kapacita školy. Obě části jsou propojené.
- V každé části budovy je velká herna. K dispozici jsou též herny v půdní vestavbě. Ložnice jsou prostorné pro 8 – 10 dětí, každé dítě má k dispozici lůžko a svou skříňku na osobní věci.
- Herny i ložnice jsou vybaveny dřevěným nábytkem. Herny jsou rozděleny na centra aktivit, součástí dvou heren je dílnička zaměřená na polytechnické vzdělávání.

- K budově školy přiléhá školní zahrada, zaměřena spíše na sportovní aktivity a volnou hru. V rámci školní zahrady je pískoviště, zpevněné hřiště a prolézačka.

2.2. Organizace školy a turnusů

- Navštěvující školy přijíždějí na týdenní – dvanáctidenní pobyty.
- Výchovu a vzdělávání zabezpečují 5 pedagogických pracovníků.
- Během celého pobytu je zajištěna 24 hodinová zdravotní služba, která v případě potřeby pečuje na izolaci o nemocné děti.
- Součástí pobytu v ŠvP je též noční služba, která vykonává dozor nad dětmi při nočním klidu.
- Výchovně vzdělávací strategie je nabídnout přijíždějícím školám ozdravný pobyt založený na přirozeném pohybu venku, nedílnou součástí je též pozorování přírody, utváření vztahu k přírodě a místním tradicím a kultuře
- V rámci každého pobytu si děti vyrábí výrobek z nasbíraných přírodnin při pobytu venku

3. Rozbor školního vzdělávacího programu z pohledu EVVO

- Škola v přírodě má zpracovanou šk. vzděl. program, který svým obsahem je z velké části založen na vytváření vztahu k přírodě, šetření přírodních zdrojů, pochopení souvislostí v přírodním koloběhu ve vztahu k člověku apod.
- Školní vzdělávací plán je rozpracován do několika témat dle ročního období, z kterých si navštěvující školy mohou vybírat. Převážná část výchovně vzdělávacího programu probíhá samozřejmě při pobytu v přírodě. Strategie školy je založena na poskytování nejen ozdravného pobytu v přírodě, ale také poznávání přírodních rozmanitostí různých ekosystémů a také kulturního dědictví, tradic a zvyků. Jsou zařazena témata, která vychází z EV (viz ŠVP – Rok na vsi).
- EV ve školním vzdělávacím programu prolíná všemi oblastmi předškolního vzdělávání při pobytu ve škole v přírodě.
- Odpovědný postoj a chování se neočekává pouze od dětí, ale je zapojen celý pracovní kolektiv. Samozřejmostí je třídění odpadu. Zaveden funkční systém a osoby pověřené k likvidaci odpadu. Zajištěné kontejnery na všechny druhy odpadu včetně bioodpadu.
- V minulosti byly zřizovatelem zrekonstruovány tepelné rozvody a nová vodovodní instalace (úsporné pákové vodovodní baterie apod.) Proběhla též rekonstrukce kuchyně, kde byly nainstalovány nízko nákladové elektrospotřebiče. Používáme ekologicky šetrné čisticí prostředky.
- V rámci stravování jsou využívány prvotní suroviny. Vaří se převážně ze surovin z místních zdrojů. Strava je vždy vyvážená, zdravá a pestrá, doplněna krajovými jídly. Strava je přizpůsobena náročnější fyzické námaze dětí.

3.1. Analýza SWOT

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none">• Zájem o naši školu v přírodě – školy se opakovaně vrací• Podpora zřizovatele• Fungující škola, která poskytuje ideální podmínky pro náročnou organizaci pobytu ve škole v přírodě ze strany vyjíždějící školy – personální obsazení, výchovně vzdělávací program apod.• Možnost realizace průřezového tématu environmentální vzdělávání pro vyjíždějící školy městského typu• Široká nabídka integrovaných bloků v rámci vlastního ŠVP se zaměřením na environmentální vzdělávání a poznávání kulturních tradic a zvyků• Příroda a různé typy ekosystémů v těsné blízkosti školy• Zpracování dlouhodobého plánu EVVO• Spolupráce se středisky environmentální výchovy – Správy Národního parku Šumava• Spolupráce se subjekty OÚ Čestice, MěkS Strakonice – Hoslovický mlýn, Krušlovský včelín VOŠ a SPŠ Volyně apod.	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none">• Konkurence na trhu - široká nabídka pobytů pro školy v přírodě bez zajištění výchovně vzdělávacího programu• Krátkodobé působení výchovně – vzdělávacího procesu• Nemožnost pravidelně spolupracovat s rodiči příjíždějících dětí
<p style="text-align: center;">Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">• Rozšíření spolupráce s dalšími školami• Využití grantů a výzev v dotačním systému• Další vzdělávání pedagog. pracovníků• Rozšíření zahrady a vybudování přírodní zahrady s místem pro	<p style="text-align: center;">Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none">• Vysoké finanční náklady pro zřizovatele• Vysoké finanční náklady pro některé rodiče při výjezdu na ŠvP• Rozvoj zemědělských farem obhospodařujících zemědělské pastviny - znemožněn přístup na některá zajímavá místa

<p>badatelskou činnost a přímé pozorování s pomůckami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budování kontaktů – rozšiřování povědomí o naší škole • Spolupráce s veřejností v rámci širší veřejnosti (pobyty rodičů s dětmi v ŠvP, zapojení místní volnočasové zájmové skupiny dětí) 	
---	--

4. Vize a cíle v EVVO

4.1. Vize školy pro oblast EVVO

- Základním cílem environmentálního vzdělávání a výchovy je vychovávat a vytvářet vztah další generace k odpovědnému vztahu k přírodě a žít podle principů trvale udržitelného rozvoje.
- Základní vizí a cílem EVVO ve škole v přírodě poskytnout dětem prostor k poznání a utváření si vztahu k přírodě, k sobě samému a ostatním lidem okolo nás. Uvědoměním si toho, že já jako jedinec mohu přispět správným chováním k udržení kvality životního prostředí.
- Děti navštěvující školu v přírodě pochází většinou z prostředí, které není v bezprostřední blízkosti přírody, a proto naším cílem je zprostředkovat činnosti a aktivity pro ně v méně dostupném prostředí, nejen cíleným výchovně vzdělávacím působením, ale též volnou hrou v přírodě.
- Ve spolupráci s místními organizacemi propojit zajímavá turistická místa stezkami s naučně vzdělávacím obsahem zaměřeným nejen pro děti, ale i pro dospělé.
- Vytvořit na školní zahradě přírodní zahradu, která bude podporovat děti v jejich zájmu o vše živé a neživé, badatelské činnosti a vnímání přírodního prostředí všemi smysly.
- Vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti environmentální výchovy.
- Spolupráce s dalšími subjekty OÚ Čestice, Správou Národního parku Šumava, Krušlovský včelín, MěkS Strakonice - Hoslovický mlýn a chráněnou dílnou Na Vlně Bošice.

4.2. Kompetence, vzdělávací cíle a výstupy, prostředky a hodnocení

V rámci environmentálního vzdělávacího programu jsou rozvíjeny všechny kompetence týkající se oblastí předškolního vzdělávání

Klíčové kompetence související s EVVO

Kompetence k učení

- osvojí si poznatky o přírodě, pozoruje, zkoumá a objevuje, hledá souvislosti a užívá jednoduchých pojmů, symbolů
- nabyté vědomosti dokáže dále uplatňovat v praktických situacích, příp. při dalším učení
- má elementární poznatky o přírodě, světě lidí techniky
- učí se spontánně, ale i vědomě, má radost z poznání
- při zadané práci činnost dokončí, soustředí se na činnost, vyvine úsilí
- podněcujeme vlastní tvořivost dětí v oblasti trvale udržitelného rozvoje
- vedení dětí k sebekontrolě a sebehodnocení
- vedení dětí ke kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

Kompetence k řešení problému

- Všímá si situací okolo sebe
- Dokáže využívat svých dosavadních zkušeností a dovedností při řešení problémů
- Známé a opakované situace dokáže řešit sám
- Učí se experimentovat, hledat jiná příp. další řešení, nebojí se postupovat cestou pokusu a omylu
- Žáci jsou povzbuzováni ke kladení otázek a utváření postoje k dané tématice

Kompetence komunikativní

- Dokáže dle své vyspělosti vyjádřit svůj názor
- Samostatně vyjádří svůj názor
- Dokáže sdělovat a vyjadřovat své pocity nálady různými prostředky
- Komunikuje bez zábran
- Rozšiřuje vlastní slovní zásobu
- Dokáže komunikovat se svými vrstevníky

Kompetence činnostní a občanské

- Dokáže poznat své vlastní silné a slabé stránky
- Má smysl pro povinnost, ke hře, práci a povinnostem přistupuje zodpovědně
- Zajímá se o druhé a o to, co se děje okolo něj
- Respektuje pravidla společného soužití
- Dbá na svoje bezpečí a bezpečí ostatních
- Dokáže při organizované i volné hře spolupracovat ve skupině

Kompetence sociální a personální

- Uvědomuje si, že za své jednání nese zodpovědnost

- Dokáže rozpoznat vhodné a nevhodné chování, dokáže pomoci slabším
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí vyjádřit svůj názor

4.3. Dílčí vzdělávací cíle a výstupy, prostředky a hodnocení

- Osvojuje si pozitivní vztah k živé i neživé přírodě a dokáže rozpoznat správné chování k přírodě a k ostatním lidem kolem sebe.

Výstupy

- seznámí se s různými typy ekosystémů
- dokáže rozpoznat a pojmenovat správné chování k přírodě
- vnímá dané roční období a dokáže jednoduše popsat znaky tohoto období
- rozvíjí svou kreativitu a z přírodnin vytváří různé dárky pro sebe či rodiče
- rozvíjí kreativitu volnou hrou v přírodě

Prostředky

- pobyt ve škole v přírodě se odehrává převážně venku
- pozorování, zkoumání a využívání přirozených podnětů
- práce s atlasem a obrazovým materiálem
- využití přírodní zahrady k podpoření badatelského zájmu, pozorování přírodnin apod.
- sbírá přírodniny k dalším činnostem, zajímá se o
- využívá volnou hru k vyjádření sebe samého

Hodnocení

- reflexe od dětí
 - hodnocení v rámci komunitního kruhu
 - pracovní listy
 - výtvar dítěte z přírodnin
- Pozoruje různé druhy ekosystémů a dokáže zařadit některé živočichy a rostliny žijící v daném prostředí

Výstupy

- dokáže pojmenovat různé typy ekosystémů
- porovnává rozdíly mezi ekosystémy
- dokáže rozpoznat jednotlivé funkce různých ekosystémů
- dokáže dle své vyspělosti popsat změny v přírodě v souvislosti se střídáním ročního období

Prostředky

- pobyt venku spojeným s pozorováním přírody a souvislostí spojené s různými typy ekosystémů
- práce s obrazovým materiálem, práce s atlasem
- návštěva farmy, Hoslovického mlýna apod.
- volná hra

Hodnocení

- reflexe od dětí
 - rozhovor
 - pracovní list
 - realizovaná vycházka
- Posiluje svoji fyzickou zdatnost a rozvíjí základy pohybu jako běžnou součást života

Výstupy

- pravidelně téměř za každého počasí se účastní pobytu venku
- získává přirozenou základní orientaci v přírodě
- zvládne půldenní pobyt venku
- dokáže pomoci ostatním dětem při pobytu venku
- rozvíjí přirozený pohyb a překonává přirozené přírodní překážky
- zvládá základní sebeobsluhu před pobytem v přírodě i při pobytu
- dodržuje daná pravidla

Prostředky

- pozorování okolí, pobyt venku, orientační body v přírodě
- realizovaný výlet
- rozhovor, pozorování

Hodnocení

- reflexe od dětí
 - fotodokumentace
- Osvojuje si poznatky o životě včel, mravenců a dalších drobných živočichů

Výstupy

- má povědomí o životě včel, mravenců a dalších drobných živočišných
- chápe užitek včel, mravenců a dalších drobných živočichů

- dokáže zformulovat jednoduché myšlenky o včelách, mravencích či dalších živočiších
- pozorování přirozeného prostředí drobných živočichů – mravenec, ježek, žížala a získávání základních informací o nich

Prostředky

- interaktivní exkurze s ukázkou včelstva
- stezka do Krušlovského včelína
- práce s obrazovým materiálem
- práce s programem dle škol. vzděl. programu
- pozorování změn v přírodní zahradě
- volná hra a pobyt venku
- práce s mikroskopem

Hodnocení

- reflexe od dětí
 - pracovní listy
 - fotodokumentace
- Osvojuje si poznatky o podmínkách růstu rostlin, poznává některé byliny, dřeviny či keře

Výstupy

- má povědomí o základních podmínkách růstu rostlin
- pozná rozdíl mezi bylinou a dřevinou
- vnímá změny ročního období
- podílí se na jednoduchých činnostech v rámci péče o zahradu

Prostředky

- pozorování a zkoumání přírody při pobytu venku
- péče o bylinné záhony v přírodní zahradě
- využití produktů z přírodní zahrady
- pozorování prosklených záhonů
- tvořivá práce s přírodním materiálem

Hodnocení

- reflexe od dětí
 - hodnocení v rámci komunitního kruhu
- Osvojuje si poznatky o významu Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava

Výstupy

- má povědomí o významu chráněného území
- pozná některé druhy chráněných živočišných a rostlinných druhů
- rozumí významu chráněné území

Prostředky

- realizace výukových programů na téma „Národní park a Chráněné krajinná oblast ve spolupráci se středisky EV Správy Národního parku Šumava
- práce s didaktickými materiály vydávanými Správou Národního parku Šumava
- zapojení do výuky knihy „Světlem šumavské přírody“ seznamující všechny cílové skupiny s NP a CHKO Šumava

Hodnocení

- didaktické materiály - pracovní listy
- realizovaný pobyt ve středisku EV Správy Národního parku Šumava

5. Organizační cíle, prostředky a hodnocení

- Využívání integrovaných bloků s environmentálním zaměřením ze škol. vzděl. programu

Časové vymezení

- průběžně celý rok

Prostředky

- příprava materiálu pro tvořivou činnost
- vzájemné sdílení zkušeností
- poskytnutí pomůcek a vybavení

Hodnocení

- Hospitace a konzultace ředitelky
- vzájemné sdílení zkušeností

- Rozšíření nabídky témat zaměřené na EVVO, 1-2 témata pro jedno roční období

Časové vymezení:

- průběžně celý rok

Prostředky

- poskytnutí pomůcek a vybavení (ředitelka)
- vzájemné setkávání, rozhovory a sdílení nápadů
- vyhledávání programů s EVVO, inspirace
- další vzdělávání pedagog. pracovníků

Hodnocení

- kontrola na pedagogické radě
- fotodokumentace
- zpracování jednotlivých výrobků z přírodnin

- Vytvoření zásobníku nápadů a výtvorů zaměřené na práci s přírodním materiálem

Časové vymezení:

- průběžně celý rok

Prostředky

- poskytnutí pomůcek a vybavení (ředitelka)
- vzájemné setkávání, rozhovory a sdílení nápadů
- vyhledávání programů s EVVO, inspirace
- další vzdělávání pedagog. pracovníků

Hodnocení

- kontrola na pedagogické radě
- fotodokumentace
- zpracování jednotlivých výrobků z přírodnin

- Vytvoření interaktivní stezky zaměřené na včelu medonosnou z Čestic do Krušlovského včelína

Časové vymezení

- Červen 2019

Prostředky

- Spolupráce s OÚ Čestice
- Spolupráce s VoŠ a SPŠ Volyně
- Spolupráce s veřejností
- Náměty na interaktivní činnosti
- Spolupráce s místním včelařským spolkem

Hodnocení

- Realizace
- Zpětná vazba po dokončení stezky

- Přírodní zahrada

Časové vymezení

- do konce kalendářního roku 2020

Prostředky

- Vyhledávání nápadů, inspirace zaměřené na přírodní zahrady
- Zajištění podkladů pro tvorbu zahrady
- Oslovení odborníka zabývajícího se návrhy přírodních zahrad
- Diskuze a návrhy prvků pro přírodní zahradu

Hodnocení

- Realizace
- Zpětná vazba od uživatelů

- Další vzdělávání pedagog. pracovníků

Časové vymezení

- průběžně

Prostředky

- Průběžně pracovat s EVVO plánem
- Studium koordinátora EVVO
- Zajištění nabídky kvalitního školení v oblasti EVVO
- Využití poznatků v praxi
- Spolupráce s se středisky environmentální výchovy Správy Národního parku Šumava – akreditovaný vzdělávací program – Pojďme na to od lesa – vzdělávání, jak učit v přírodě

Hodnocení

- Reflexe účastníků školení
- Využití poznatků v praxi
- Hospitační činnost

- **Partnerská smlouva se Správou Národního parku Šumava v oblasti realizace environmentálního vzdělávání**

Prostředky

- účast na výukových programech SEV Kašperské Hory, SEV Vimperk
- začlenění didaktických a interaktivních materiálů Správy Národního parku Šumava do výuky
- účast na vzdělávacích akcích SEV Správy pedagogů ŠVP Čestice
-

Hodnocení

- Realizace
- Reflexe dětí a pedagogů

6. Materiální a finanční zajištění programu EVVO

- Zajištění pomůcek pro podporu environmentálního vzdělávání z rozpočtu školy
- Spolupráce s OÚ Čestice
- Využití případných dotací v oblasti EVVO
- Sponzorské dary
- Spolupráce se středisky NP Šumava – didaktické materiály vydávané Správou Národního parku Šumava

7. Spolupráce s veřejností

- Spolupráce s místními spolky – OÚ Čestice, Krušlovský včelín, MěkS Strakonice
- Spolupráce s rodiči v rámci organizovaného pobytu rodičů s dětmi a doplňkové činnosti během roku
- Spolupráce s místní zájmovou skupinou dětí v rámci doplňkové činnosti

